

လျင်းစိုက်ပျိုးမှုဆိုင်ရာ
အလေ့အကျင့်စကောင်းများ

<https://myanseed-agri.com/>

ဂျင်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ
နည်းလမ်းကောင်းများ

Table of Contents

အခန်း (၁) - နိဒါန်း..... 2

 ဂျင်းစိုက်ပျိုးနည်းမိတ်ဆက်..... 2

 မြန်မာအမည် - ဂျင်း..... 2

 အင်္ဂလိပ်အမည် - *Ginger*..... 2

 သိပ္ပံအမည် - *Zingiber officinala*..... 2

(က) မြန်မာနိုင်ငံတွင်စိုက်ပျိုးသောဂျင်းမျိုးများ..... 2

(ခ) မြန်မာနိုင်ငံ၏ဂျင်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု အခြေအနေ..... 3

(ဂ) ဂျင်းကြိုက်နှစ်သက်သောရေမြေ ရာသီဥတုအခြေအနေ 3

အခန်း (၂) - ဂျင်းမျိုးတက်ရွေးချယ်ခြင်းနည်းလမ်းများ..... 4

(က) ဂျင်းမျိုးတက် ရွေးချယ်ခြင်း 4

အခန်း (၃) - ဂျင်းစိုက်ပျိုးခြင်းနည်းလမ်းများ 5

(က) မြေပြင်ခြင်း..... 5

(ခ) ပင်ကြားတန်းကြား၊ အပင်ဦးရေ၊ မျိုးတက်နှုန်းထား..... 6

(ဂ) ရေသွင်းပေးခြင်း..... 6

(ဃ) မြေဆီလွှာကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း..... 6

(င) မြေဆွခြင်း/ ဘောင်တင်ခြင်း..... 8

(စ) မြေဖုံးခြင်း..... 8

(ဆ) ပေါင်းမြက်နှိမ်နင်းခြင်း..... 8

(ဇ) သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် အရိပ်ရပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း..... 9

အခန်း (၄) - ဂျင်းတွင် ကျရောက်သောရောဂါများနှင့် ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ 9

(က) ဂျင်းတွင်ကျရောက်သောရောဂါများ..... 9

(ခ) ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ..... 10

အပိုင်း (၅) - ဂျင်းရိတ်သိမ်းချိန်လွန်စီမံခန့်ခွဲခြင်းနည်းလမ်းများ..... 12

(က) ရိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်လုပ်ငန်းစဉ်များ..... 12

(ခ) လယ်ယာမှတ်တမ်းထားရှိခြင်း..... 13

(ဂ) ထုတ်ကုန်တန်ဖိုးနှင့် ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်မှု..... 14

အခန်း (၁) - နိဒါန်း

ဂျင်းစိုက်ပျိုးနည်းမိတ်ဆက်

မြန်မာအမည် - ဂျင်း

အင်္ဂလိပ်အမည် - Ginger

သိပ္ပံအမည် - *Zingiber officinale*

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်များထဲတွင် ဂျင်းသည် နန္ဒင်းကဲ့သို့ပင် အလွန်အရေးပါရုံသာမက ဆေးဖက်ဝင်အမွှေးအကြိုင်အဖြစ် လည်း လူသိများသည်။ ၎င်း၏ ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်အဖြစ်သာမက ဆေးဖက်ဝင်ဂုဏ်သတ္တိတို့ကြောင့် တရုတ်-အိန္ဒိယဒေသမှ အပူပိုင်းနှင့် သမပိုင်းဒေသနိုင်ငံများသို့ လျင်မြန်စွာ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိခဲ့သည်။

မူရင်းဒေသသည် အိန္ဒိယမှ တရုတ်အထိ (အရှေ့အာရှ) ဖြစ်၍ အမည်အရင်းမှာ သက္ကတ ဘာသာမှ လာပြီး ‘Stringa-Vera’ (သမင်၊ ဒရယ် တို့၏ ဦးချိုနှင့်တူသော ခန္ဓာကိုယ်) ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ၃၀ နှင့် ၄၀ ရာစုနှစ်များအတွင်း ဂျင်းသည် ငရုတ်ကောင်းပြီးလျှင် အသုံးအများဆုံးနှင့် အဖိုးတန်ဆုံး ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်ဖြစ်ပြီး သိုးတစ်ကောင်၏တန်ဖိုးနီးပါးရှိခဲ့သည်။ ၅၅၁-၄၇၉ ဘီစီကတည်းကပင် တရုတ်ပညာရှိ ကွန်ဖြူးရှပ်သည် ဂျင်းနှင့်ပတ်သတ်သော ဆေးဖက်ဝင်အသုံးပြုပုံများကို ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ အနောက်ဥရောပနိုင်ငံများတွင် ဂျင်းကို ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်အနေဖြင့် ၁၉ ရာစုကတည်းက အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ဥရောပခေတ်အလယ်ပိုင်း စာပေအနုပညာထွန်းကားသော ၁၄-၁၆ ရာစုများတွင် ဂျင်းကို ပလိပ်ရောဂါတွန်းလှန်ရန်နှင့် ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်အဖြစ်အသုံးပြုရန် ရောင်းဝယ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉ ရာစုတွင် ဥရောပသားများသည် အရက်နှင့် ဘီယာများထဲတွင် အခွံခွာထားသော ဂျင်းတုံးများကို ထည့်၍ သောက်သုံးခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ဂျင်းကို ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်များတွင်သာမက ဘယဆေးအဖြစ် မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးများတွင် အသုံးပြုကြသည်။ ဂျင်းကို ရာသီဖျား၊ တုတ်ကွေးရောဂါများအတွက် မြန်မာ့ဆေးတစ်လက်အဖြစ် အသုံးပြုကြသည်။ ထို့အပြင် ဂျင်းကို လက်ဖက်ကဲ့သို့ အခြား သောအစားအစာများနှင့်တွဲဖက်၍ စားသုံးသည့်အပြင် တစ်မျိုးတည်းကို ပုံစံမျိုးစုံပြုလုပ်၍ စားသုံးကြသည်။ ယခုနောက်ပိုင်းတွင် ဂျင်းကို တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များ (ဂျင်းမှုန့်၊ ဂျင်းယို၊ ဂျင်းသကြားလုံး၊ ဂျင်းခေါင်းလျှော်ရည်၊ စသည်ဖြင့်...) ပြုလုပ်ကာ ရောင်းချလျက်ရှိသည်။ မြန်မာဂျင်းမျိုးများတွင် လူများ၏သွေးလည်ပတ်မှုကိုအားပေးသော အင်ဇိုင်းပါဝင်မှုမှာ တရုတ်၊ ဂျပန်နှင့် ယိုးဒယားမျိုးများထက်ပိုများသည်။

(က) မြန်မာနိုင်ငံတွင်စိုက်ပျိုးသောဂျင်းမျိုးများ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဂျင်းအမျိုးအစား (၃) မျိုးကို စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့လျက်ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဗမာမျိုး (မျက်ကွင်းပြာ)၊ တရုတ်မျိုး (ဂျင်းဝါ) နှင့် ရှမ်းဂျင်း (ပန်းရောင်သန်း) မျိုးတို့ ဖြစ်သည်။ မျိုးအမည်များသည် အိုလီရိုရီစင်(oleoresins)ပါဝင်မှု၊ ဆီပါဝင်မှု၊ အမျှင်ဓာတ်ပါဝင်မှု၊ ရေဓာတ်ပါဝင်မှု စသည်တို့ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဒေသအမည်ဖြင့်သာ ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

- ဗမာမျိုးများသည် အရွယ်အစားအလယ်အလတ်ရှိပြီး အတက်အလက်များလည်း ကောင်းစွာဖွံ့ဖြိုးသည်။
- ထို့ပြင် အမျှင်ဓာတ်နှင့် ရေပါဝင် မှုနည်းကာ အနံ့အလယ်အလတ်ပါဝင်ပြီး ဂျင်းခြောက်လုပ်လျှင် အထွက်နှုန်းများသောကြောင့် ဂျင်းခြောက်ထုတ်လုပ်သူများက ကြိုက်နှစ် သက်ကြသည်။
- တရုတ်မျိုးများသည် အနံ့မပြင်းဘဲ ရေပါဝင်မှုမြင့်မားသောကြောင့် ဂျင်း(စိမ်း)ကုန်သည်များက နှစ်သက်ကြသည်။ တရုတ်မျိုးများသည် အတက်ကြီးပြီး အဝါဖျော့ရောင်ရှိသည်။
- ရှမ်းဂျင်း ပန်းရောင်ဂျင်းမျိုးသည် အရွယ်အစားသေးငယ်ပြီး အရိုင်းမျိုးဖြစ်ကာ၊ အနံ့ပြင်းသဖြင့် တိုင်းရင်းဆေးနှင့် အဖျော်ယမ ကာများပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည်။

- မြန်မာနိုင်ငံတွင် တောင်သူများသည် ယခင်စိုက်ပျိုးရာသီမှ ဂျင်းတက်အစိတ်အပိုင်းများကို နောက် ရာသီအတွက် မျိုးတက်များအဖြစ် အသုံးပြုကြသည်။

ပုံ (၁) ဗမာဂျင်းမျိုး

ပုံ (၂) တရုတ်ဂျင်းမျိုး

ပုံ (၃) ရှမ်းဂျင်းမျိုး

(ခ) မြန်မာနိုင်ငံ၏ဂျင်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု အခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဂျင်းကို နေရာအနှံ့အပြားစိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး ရှမ်းပြည်နယ်(တောင်ပိုင်း)တွင် အများဆုံးစိုက်ပျိုးသည်။ ဂျင်းအများဆုံးစိုက်ပျိုးသောမြို့နယ်များမှာ ပင်လောင်းနှင့်ကလေးမြို့နယ်တို့ဖြစ်သည်။ ကလေးနှင့် ပင်လောင်းဒေသမှထွက်ရှိသော ဂျင်းများကို အောင်ပန်းမြို့သို့ တင်ပို့ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ပြည်တွင်းတင်ပို့မှုအဖြစ် ရန်ကုန်၊ စစ်တွေ၊ မန္တလေးနှင့် အခြားမြို့ဈေးကွက်များသို့ တင်ပို့လျက်ရှိသည်။ တောင်ပေါ်ဒေသနှင့် မြေပြန့်ဒေသအလိုက် အရည်အသွေးအနည်းငယ်ကွာခြားသည်။ ကလေးဒေသမှထွက်သောဂျင်းသည် ကျစ်၍အသားမာပြီး အနံ့ပိုပြင်းသည်။ မြေပြန့်ဒေသမှထွက်သောဂျင်းသည် ကြီး၍အသားပွပြီး အနံ့မပြင်းပါ။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဂျင်းစိုက်ပျိုးဧကမှာ နှစ်စဉ်စိုက်ဧက (၁၇၈၀၀) ခန့်၊ အထွက်နှုန်း မှာ (၂၄၄၀) ပိဿာခန့်၊ အထွက်ပိဿာ (၄၃၅၀၀၀၀)၊ တန်ချိန် (၇၁၁၀၀) ခန့်ဖြစ်သည်။

(ဂ) ဂျင်းကြိုက်နှစ်သက်သောရေမြေ ရာသီဥတုအခြေအနေ

- ဂျင်းပင်သည် ပူနွေးစိုစွတ်သော အပူပိုင်း (သို့) သမပိုင်းရာသီဥတုကို နှစ်သက်ပြီး အလွန်နိမ့်သောအပူချိန်ကို ခံနိုင်ရည်မရှိပါ။ ဂျင်းပင်သည် နန်းမြေ၊ ရွှံ့စေးမြေ၊ သဲဆန်သောမြေနှင့် မြေနီများကဲ့သို့သော မြေအမျိုးအစားများစွာတွင် ကောင်းစွာပေါက်ရောက်နိုင်သည်။
- အပူပိုင်းဒေသ များတွင် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် မီတာ ၁၅၀၀ အထိ စိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး အသင့်တော်ဆုံးမှာ မီတာ ၃၀၀ မှ ၉၀၀ ကြားဖြစ်သည်။
- အပင်ကောင်းစွာကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် အခြေခံလိုအပ်သောအပူချိန်မှာ ၁၃ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး အသင့်တော်ဆုံးမှာ ၁၉ မှ ၂၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။ အပူချိန်အလွန်မြင့်မားပါက အပင်ကိုနေလောင်စေပြီး အပူချိန်နိမ့်ပါက အပင်ပေါက်နိုင်စွမ်းကို ငုတ်လျှိုးသွားစေနိုင်သည်။
- ဂျင်းစိုက်ပျိုးရန် စိုထိုင်းဆ ၇၀ မှ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိရန် လိုအပ်သည်။
- မြေချဉ်ဇာတ် ၅.၅ မှ ၈.၅ အတွင်းတွင် စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ဂျင်းတက်များ ကောင်းစွာဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် မြေချဉ်ဇာတ် ၆ မှ ၆.၅ သည် အကောင်းဆုံးဖြစ် သည်။

- ဂျင်းသည် လေတိုက်ခြင်းနှင့် မိုးခေါင်ခြင်းတို့ကို ခံနိုင်ရည်ရှိပြီး ရေဝပ်ခြင်း၊ နှင်းရိုက်ခြင်း၊ ဆားပေါက်ခြင်းတို့ကို ခံနိုင်ရည်မရှိပါ။ ဂျင်း အထွက်နှုန်းပိုကောင်းရန်အတွက် အရိပ်တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းရရှိရန် လိုအပ်သည်။
- မရိတ်သိမ်းမီ တစ်လခန့်အလိုတွင် အပူချိန် ၂၈ မှ ၃၅ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိသည့် ခြောက်သွေ့သောရာသီဥတုရှိရန်လည်း လိုအပ်သည်။
- သို့ဖြစ်၍ ဂျင်းစိုက်ပျိုးရန် သဲဆန်၍ပွသောနန်းမြေ၊ ရေကောင်းစွာစုပ်ယူစီးဆင်းနိုင်ပြီး အစိုဓာတ်အမြဲထိန်းထားနိုင်သောမြေကို ရွေးချယ်ရမည်။
- ဂျင်း စိုက်မည့်နေရာသည် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ၊ မွေးမြူရေးခြံများအနီးတွင် မရှိသင့်ပါ။
- မိုးရာသီတွင် ရေမဝပ်အောင် စီမံသင့်သည်။ ရေဝပ်သော မြေဖြစ်ပါက စိုက်ဘောင်မြင့်မြင့်ဖော်ကာ စိုက်ပျိုးပေးရမည်။
- စိုက်ပျိုး မည့်မြေသည် ယခင်ရာသီများတွင် ဂျင်းဆက်တိုက်စိုက်ပျိုးထားသော မြေဖြစ်ရပါ။ အင်းဆက်ပိုးမွှားများ၊ ရောဂါများ (အထူးသဖြင့် ဥပုပ်ရောဂါ နှင့် ဘက်တီးရီးယားပင်ညှိုးရောဂါများ)နှင့် ဓာတုဆေးဝါးများ ကင်းစင်သောမြေဖြစ်ရမည်။
- အာလူး၊ ခရမ်းချဉ်၊ ငရုတ်၊ ခရမ်းနှင့် ဂေါ်ဖီထုပ် စသည့်သီးနှံများသည် ဘက်တီးရီးယားရောဂါ အလွန်ကူးစက် လွယ်သောကြောင့် ထိုသီးနှံများစိုက်ပျိုးထားသည့်မြေပေါ်တွင် ဂျင်းကိုထပ်မံမစိုက်ပျိုးသင့်ပါ။ ထပ်မံစိုက်ပျိုးမည်ဆိုပါက မစိုက်မီမြေကြီးကို နေပူပူတွင်ကောင်းစွာနေလှမ်းရမည်။
- ဂျင်းပင်သည် အရိပ် ၃၀% ရရန်လိုအပ်သောကြောင့် သစ်တောသစ်ပင်များနှင့်လည်း တွဲဖက်စိုက်ပျိုး နိုင်သည်။ ဂျင်းမစိုက်မီ အနည်းဆုံး ၃ နှစ်ခန့် မြေလှုပ်ထားသင့်သည်။

အခန်း (၂) - ဂျင်းမျိုးတက်ရွေးချယ်ခြင်းနည်းလမ်းများ

(က) ဂျင်းမျိုးတက် ရွေးချယ်ခြင်း

ကျန်းမာသော ဂျင်းမျိုးတက်များရရှိရန် ဂျင်းတူးဖော်ရိတ်သိမ်းချိန်၌ ကျန်းမာသန်စွမ်းသော၊ ရောဂါကင်းသော ဂျင်းတက်များကို ရွေးချယ်ဖယ် ယူရမည်။ ကောင်းစွာရင့်သော၊ သန့်ရှင်းသော၊ ပိုးမွှားရောဂါကင်းသော ဂျင်းများကိုသာ မျိုးအဖြစ်အသုံးပြုရမည်။ မျိုးရွေးချယ်ရာတွင် မျိုးသန့် တစ်မျိုးတည်းကိုသာရွေးချယ်ရန် သတိပြုရမည်။

- ရွေးချယ်ထားသော ဂျင်းမျိုးတက်များကို ၄ ကျပ်သားမှ ၇ ကျပ်သား အရွယ်အစားရအောင် ပိုင်းဖြတ်ပေးရမည်။ ဂျင်းမျိုးတက်တစ်ခုခြင်းစီ၌ ကောင်းမွန်စွာဖွံ့ဖြိုးသော မျက်စိ ၂ ခုမှ ၄ ခု ပါရမည်။
- ဂျင်းတက်များကို နောက်တရာသီအတွက်မျိုးချန်မည်ဆိုလျှင် ခြောက်သွေ့သန့်ရှင်းသောနေရာ၌ သိုလှောင်ထားရန် လိုအပ်သည်။
- ကျန်းမာသော ဂျင်းမျိုးတက်များကို ဂရုတစိုက်ပြင်ဆင်ခြင်းဖြင့် ဂျင်းရောဂါကျရောက်မှုအန္တရာယ်ကို ၈၀ % သက်သာစေသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျင်းမျိုးတက်များကို ပိုင်းဖြတ်ရာတွင် စနစ်တကျ ပိုးသန့်ရန်လိုအပ်သည်။
- ပိုးသန့်ရန်အတွက် ကလိုရင်းအရည် ၁ ဆ နှင့် ရေ ၁၀ ဆ ကိုရောစပ်ပါ။ (ကလိုရင်းပါဝင်သော အိမ်သုံးအဝတ်အစွန်းချွတ်ဆေးကို လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။)
- ဂျင်းမျိုးတက်ပိုင်းဖြတ်ရာတွင် ကလိုရင်းဆေးရေတွင်စိမ်ကာ ပိုးသန့်စင်ထားသောဓားကိုသာ အသုံးပြုရမည်။
- ထိုဓားဖြင့် ဂျင်းတက်များကို မျက်စိ ၂ ခုမှ ၄ ခု ပါသော ၄ ကျပ်သားမှ ၇ ကျပ်သား အရွယ်ရှိသည့် မျိုးတက်များဖြစ်အောင် ပိုင်းဖြတ် ရမည်။

- ပိုင်းဖြတ်ထားသော ဂျင်းမျိုးတက်များ၏ ဖြတ်ထားသောနေရာကို ပိုးသတ်ရန်အတွက် ရောစပ်ထားသော ကလိုရင်းဖျော်ရည်တွင် ခဏစိမ်ပေးရမည်။
- စိမ်ပြီးသော ဂျင်းမျိုးတက်များ၏ ဖြတ်ထားသောဒဏ်ရာခြောက်သွေ့စေရန် မစိုက်ပျိုးမီ အေး၍ခြောက်သွေ့သန့်ရှင်းသောနေရာ၌ အနည်းဆုံး ၃ ရက်မှ ၅ ရက်ခန့်ဖြန့်ထားပြီးနောက် ဒဏ်ရာခြောက်သွေ့သွားပါက စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။
- ဂျင်းမျိုးတက်များကို အီးအမ်ဖျော်ရည်တွင်စိမ်ခြင်းသည် အပင်ပေါက်နှုန်းနှင့် အပင်ကြီးထွားနှုန်းကို ကောင်းမွန်စေကာ ရောဂါကျရောက်မှု များကို ကာကွယ်ပေးနိုင်သည်။ ဂျင်းမျိုးတက်စိမ်ရန်အတွက် အီးအမ်ဖျော်ရည်ပြင်ဆင်ခြင်းကို အောက်တွင် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။

ဂျင်းမျိုးတက်စိမ်ရန် အီးအမ်ဖျော်ရည်ပြင်ဆင်နည်း အဆင့်ဆင့်

ပါဝင်ပစ္စည်းများ

၁။ အီးအမ် (၅) ဆ

၂။ တင်လဲရည် (သို့) ကြိသကာရည် (၅) ဆ

၃။ ရေသန့် (၉၀) ဆ

ဖျော်စပ်ပုံ အဆင့်ဆင့်

- ✓ ပါဝင်ပစ္စည်းများကို သမအောင်ရောနှောပါ။
- ✓ သမအောင်ရောနှောပြီးပါက အလုံပိတ်ဘူးထဲသို့ ထည့်ပါ။
- ✓ အချဉ်ဖောက်နေစဉ်တွင် လေထုတ်ရန် ဘူးအဖုံးကို ဖွင့်၍ ပြန်ပိတ်ပါ။
- ✓ ဖျော်စပ်ပြီး ၇ ရက်မှ ၁၀ ရက် ထားပြီးလျှင် စတင်အသုံးပြုနိုင်သည်။
- ✓ ဂျင်းမျိုးတက်များကို အီးအမ်ဖျော်ရည်ထဲတွင် မိနစ် (၃၀) ခန့်စိမ်ပြီးမှ စိုက်ပျိုးရမည်။

အခန်း (၃) - ဂျင်းစိုက်ပျိုးခြင်းနည်းလမ်းများ

(က) မြေပြင်ခြင်း

စိုက်ပျိုးချိန်တွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အဓိကအချက်များမှာ ရာသီဥတု၊ စိုက်ပျိုးမည့်ရက်၊ ပင်ကြား တန်းကြား နှင့် မျိုးတက်အတိမ်အနက် တို့ ဖြစ်သည်။ မိုးရေရှိချိန်ပေါ်မူတည်၍ မတ်လနှင့် ဧပြီလတို့တွင် မြေပြင်ခြင်းများပြုလုပ်ပြီး မေလနှင့် ဇွန်လတို့တွင် စတင်စိုက်ပျိုးရမည်။ စိုက်ကြောင်းများအလွယ်တကူဆွဲနိုင်ရန် ထယ်ထိုးထွန်မွှေခြင်းကို ၂ ကြိမ်စီပြုလုပ်ရမည်။ ထို့နောက် ပျိုးပင်များ ကောင်းမွန်စွာကြီးထွားနိုင်စေရန် ၈ လက်မ မှ ၁၀ လက်မအထိ ထယ်နက်နက်ထိုးပေးရမည်။ သို့သော် မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်းကိုကာကွယ်ရန် ထယ်အလွန်အကျွံထိုးခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။ မြေပြင်ရာတွင် အသုံးပြုမည့်စက်ပစ္စည်းများကို အခြားလယ်ကွက်များမှ အညစ်အကြေးများ၊ ရောဂါပိုးမွှားများ ကင်းစင်စေရန် အထူးသတိပြုရမည်။ တောင်တန်းဒေသများတွင် မြေဆီလွှာတိုက်စားခံရခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် စိုက်ခင်းများကို ကွန်တိုမျှင်း တစ်လျှောက် နေရာဖော်စိုက်ပျိုးရန်လိုအပ်သည်။ ရေသွင်းရေထုတ်လွယ်ကူပြီး ရေတိုက်စားခံရခြင်းများ မဖြစ်စေရန် လိုအပ်သောနေရာတွင် ရေနုတ်မြောင်းများ ဖောက်လုပ်ရမည်။ စိုက်ပျိုးရေအတွက် မိုးရေသိုလှောင်ရန် ဂျင်းစိုက်ကွက်များအနီးတွင် ရေကန်ငယ်များလည်း တူးဖော်နိုင်သည်။

(ခ) ပင်ကြားတန်းကြား၊ အပင်ဦးရေ၊ မျိုးတက်နှုန်းထား

မျိုးတက်အတိမ်အနက်သည် အစောပိုင်းအညောင့်ပေါက်ခြင်းနှင့် အညောင့်များ မြေပေါ်ပေါ်ထွက်လာနိုင်ရန်အတွက် အရေးကြီးသည်။ မျိုးတက်ကြီးလျှင် နက်နက်စိုက်ကာ မျိုးတက်သေးလျှင် တိမ်တိမ်စိုက်ပေးရမည်။ အညောင့်ပေါက်အားပိုကောင်းစေရန် စိုက်ပျိုးပြီးပါက ရေအနည်းငယ်သွင်းပေးရမည်။ အပင်ကြိုက်နှစ်သက်သော ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ ရပါက အညောင့်ပေါက်ရန် ၁၀ ရက် မှ ၁၅ ရက်သာကြာသည်။

စိုက်ပျိုးမြေပေါ်မူတည်၍ စိုက်ဘောင်များပြင်ဆင်ရမည်။ ရေဝပ်သောနေရာဖြစ်ပါက စိုက်ဘောင်ကို မြင့်မြင့်ပြင်ရမည်။ ရေအလွယ်တကူ စီးဆင်းသွားနိုင်သော နေရာဖြစ်ပါက ရေနေစေရန် ကျင်းတူး၍သော်လည်းကောင်း စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ပင်ကြား ၁ ပေ (သို့) ၁ ပေခွဲနှင့် တန်းကြား ၃ ပေ ထား၍ စိုက်ပျိုးရမည်။ တစ်ဧကလျှင် အပင် ၉၀၀၀ မှ ၉၇၀၀ ခန့် (မျိုးတက် ၉၆၈၀/ဧက) သာလိုအပ်သည်။ ထိုအခါ မျိုးတက်နှုန်းထားကို တစ်ဧကတွင် ပိဿာ ၅၀၀ ခန့် လျှော့ချနိုင်ပြီး ၁၅ ကျပ်သားရှိသော ကျင်းတက်များကို ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းရရှိမည်။

(ဂ) ရေသွင်းပေးခြင်း

- အပင်သက်တမ်း ၅ လ မှ ၇ လ အတွင်း နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် ၁၅၀၀-၃၀၀၀ မီလီမီတာ ကောင်းစွာရရှိရန်လိုအပ်သည်။
- မိုးရွာသွန်းမှုနည်းပါက ၁၅ ရက်ခြားတစ်ခါ ရေသွင်းပေးရပါမည်။ သို့သော် မြေအစိုဓာတ်ပေါ်မူတည်၍လည်း လိုအပ်ပါက တစ်ပတ်လျှင် ၂ ကြိမ် မှ ၄ ကြိမ်အထိ ရေသွင်း ပေးရမည်။
- အညောင့်ပေါက်ချိန်နှင့် ကျင်းတက်များထွက်ရှိသည့်အချိန်တွင် မဖြစ်မနေရေသွင်းပေးရမည်။
- စိုက်ပျိုးပြီးနောက် ပင်ပိုင်းကြီးထွားချိန်၊ ရက်ပေါင်း ၉၀ အကြာ ကျင်းတက်များစတင်ထွက်ချိန်နှင့် စိုက်ပြီး ၁၃၅ ရက်အကြာ ကျင်းတက်များဖွံ့ဖြိုးချိန်တို့သည် ရေအလိုအပ်ဆုံး အချိန်ဖြစ်သည်။
- ခြောက်သွေ့သောကာလများတွင် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးခြင်းသည် မိုးရေဖြင့်စိုက်ပျိုးခြင်းထက် အထွက်နှုန်းပိုကောင်းသည်။

(ဃ) မြေဆီလွှာကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျင်းသည် အာဟာရများစွာလိုအပ်သော သီးနှံဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရဓာတ်များကို အချိန်မှန်သုံးစွဲပေးရန် လိုအပ်သည်။

- ပင်ပိုင်းကြီးထွား ရန်နှင့် ပင်ပွားများများထွက်ရန် စိုက်ပျိုးပြီး ရက်ပေါင်း ၆၀ မှ ၉၀ အတွင်း နိုက်ထရိုဂျင်အခြေခံမြေဩဇာကို အသုံးပြုရမည်။
- အမြစ်များ ကောင်းစွာကြီးထွားရန်အတွက် စိုက်ပျိုးပြီး ရက်ပေါင်း ၁၃၀-၁၉၀ အတွင်း ပိုတက်စီယမ်အခြေခံမြေဩဇာကို အသုံးပြုရမည်။
- ကျင်းတက်များ ကောင်းစွာကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် ကယ်လ်စီယမ်အခြေခံမြေဩဇာကို အသုံးပြုရမည်။ တစ်ဧကလျှင် နိုက်ထရိုဂျင်၊ ပိုတက်စီယမ်နှင့် ကယ်လ်စီယမ်တို့ကို ၆၀၊ ၂၀၊ ၂၀ ကီလိုဂရမ်နှုန်းဖြင့် အသုံးပြုရမည်။
- ပိုတက်စီယမ်ကို မြေခံအဖြစ် ၂၀ ကီလိုဂရမ် တစ်ကြိမ်ထဲအသုံးပြုနိုင်သည်။
- နိုက်ထရိုဂျင်ကို စိုက်ပျိုးချိန်တွင် ၂၀ ကီလိုဂရမ်နှုန်းဖြင့် ပထမ အကြိမ် ၊ စိုက်ပြီး ၄၅ ရက်လျှင် ဒုတိယကြိမ် ၂၀ ကီလိုဂရမ်နှင့် ရက် ၉၀ တွင် တတိယကြိမ် ၂၀ ကီလိုဂရမ် နှုန်းထားဖြင့် (၃) ကြိမ်ကျွေးရမည်။
- ကယ်လ်စီယမ်ကို စိုက်ပျိုးချိန်တွင် တစ်ကြိမ် (၁၀ ကီလိုဂရမ်) နှင့် စိုက်ပြီး ရက် ၉၀ တွင်တစ်ကြိမ် (၁၀ ကီလိုဂရမ်) (၂) ကြိမ်ကျွေးရမည်။

- စိုက်ပျိုးပြီး ရက်ပေါင်း ၃၀ နှင့် ၆၀ တို့တွင် ရွက်ဖြန်းအားဆေးကို ဖြန်းနိုင်သည်။ အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာ၊ မြေဆွေး၊ သစ်စိမ်း မြေဩဇာများကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာ၊ မြေဆွေး၊ သစ်စိမ်းမြေဩဇာများကို အသုံးပြုပါက ဓာတုမြေဩဇာ နှုန်းထားကို လျှော့ချရမည်။
- ဘိုကာရီမြေဩဇာကို မြေပြင်ချိန်တွင် မြေခံအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သလို ဘောင်တင်ချိန်တွင်လည်း ထည့်သွင်းအသုံးပြုရမည်။ ဂျင်းတစ်ဧက စိုက်ပျိုးရန်အတွက် ဘိုကာရီ (၂၅၀) ပိဿာ လိုအပ်ပါသည်။ အီးအမ်ဘိုကာရီသုံးပြီးနောက် တီစူပါနှင့် ကွန်ပေါင်း မြေဩဇာတို့ကို လိုအပ်သလို ထပ်မံကျွေးနိုင်သည်။

ဘိုကာရီပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သောကုန်ကြမ်းများ

- ၁။ နွားချေး (၅) အိတ်
- ၂။ စပါးခွံ (၂) အိတ်
- ၃။ ဖွဲနု (၁) အိတ်
- ၄။ ပဲဖတ် (၃) ပိဿာ
- ၅။ တင်လဲရည် (၄) လီတာ
- ၆။ အီးအမ် (အပြင်း) ၁ လီတာ
- ၇။ အပေါ်ယံမြေဆွေး (၃) အိတ်

ပြုလုပ်ပုံ အဆင့်ဆင့်

- ပဲဖတ်ကို ရေတိုင်ကီတစ်ခုထဲတွင် ရေဖြင့်တစ်ညစိမ်ထားပါ။
- နွားချေး၊ စပါးခွံ၊ ဖွဲနု၊ စသည့်ကုန်ကြမ်းများအားလုံးကို ကောင်းမွန်စွာသမအောင် ရောမွှေပါ။
- ထို့နောက် အီးအမ်အပြင်း (၁) ဆ၊ တင်လဲရည် (၄) ဆနှင့် ရေသန့် (၅၅)ဆကို သမအောင်ရောမွှေပြီး ရေစိမ်ထားသော ပဲဖတ်နှင့် သမအောင်ထပ်မံရောမွှေပါ။
- ရရှိလာသော ဖျော်ရည်အရောကို ရေပန်းခရားသုံးကာ ပုံထားသောကုန်ကြမ်းများပေါ်သို့ နှံ့စပ်အောင်ဖျန်းပြီး သမအောင်မွှေပါ။
- ကုန်ကြမ်းများနှင့် ဖျော်ရည်များသမသွားပါက လက်ဖြင့်ဖွဖွဆုပ်ကြည့်လျှင် အလုံးပုံစံဖြစ်သွားပြီး ပြန်ဖွကြည့်လျှင် ကြေမွသွား သော အနေအထားရှိရမည်။
- ရေနည်းလျှင် မြေဩဇာအဖြစ်နှေးပြီး ရေများလျှင် ပုပ်သွားနိုင်သည်။
- ရောစပ်ပြီးသောကုန်ကြမ်းအားလုံး၏ စိုထိုင်းစမှာ ၄၀-၅၀ % ရှိရမည်။
- အဆင့်အတိုင်းလုပ်ဆောင်ပြီးပါက မြေဆွေးပုံကို နေရောင်ခြည်တိုက်ရိုက်မကျနိုင်သောနေရာ (သို့) အမိုးအကာပါသော အဆောက်အဦးအောက်တွင် အမြင့် ၁ ပေခွဲမှ ၃ ပေအထိဖြန့်၍ထားရမည်။

- (၁) ပတ်ပြည့်လျှင် ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်ပြီ ဖြစ်သည်။

(င) မြေဆွခြင်း/ ဘောင်တင်ခြင်း

မိုးရွာခြင်း (သို့) ရေသွင်းခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောမြေဆီလွှာမာကြောခြင်းကို ပြုပြင်ရန်အတွက် မြေဆွခြင်းကို မဖြစ်မနေပြုလုပ် ပေးရမည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ပေါင်းပင်ကြီးထွားမှုကို ထိန်းချုပ်ပေးခြင်း၊ မြေဆီလွှာအစိုဓာတ်ကို ထိန်းထားပေးခြင်း၊ မြေဩဇာများကို မြေဆီလွှာနှင့် နှစ်စွာရောစပ်စေခြင်း၊ ပင်ပွားအရေအတွက်များခြင်း၊ ဂျင်းတက်များကို ကောင်းစွာကြီးထွားစေနိုင်ခြင်း၊ အမြစ်ကြီးထွားမှု အတွက် လုံလောက်သော လေဝင်လေထွက်ကောင်းခြင်း၊ အမြစ်များကို အင်းဆက်ပိုးမွှားများဖျက်ဆီးခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးခြင်း စသော အကျိုးများရရှိမည်။ မြေဆွခြင်းကို ပေါင်းရှင်းခြင်း၊ မြေဖုံးခြင်းတို့ ပြုလုပ်ချိန်တွင် တစ်ခါတည်းပြုလုပ်နိုင်သည်။ မြေဆွခြင်းကို မြေဩဇာ ကျွေးပြီးချိန်တိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။ ပထမအကြိမ် မြေဆွ/ ဘောင်တင်ခြင်းကို စိုက်ပျိုးပြီး ၄၅ မှ ၉၀ ရက် အတွင်းပြုလုပ်ပြီး ဒုတိယအကြိမ် ဘောင်တင်ခြင်းကို စိုက်ပြီး ၁၃၅ ရက်တွင် ပြုလုပ်ရမည်။ နောက်ဆုံးအကြိမ် မြေဆွ/ ဘောင်တင်ချိန်တွင် ဘောင်၏အမြင့်မှာ ၁ ပေခွဲ ဖြစ်ရ မည်။ ဘောင်တင်ရာတွင် အသုံးပြုသော ပစ္စည်းကိရိယာများနှင့် ဂျင်းတက်များကို မထိခိုက်စေရန် ဂရုစိုက်ရမည်။

(စ) မြေဖုံးခြင်း

မြေဖုံးခြင်းသည် ပေါင်းပင်ပေါက်ရောက်မှုကို လျော့နည်းစေပြီး မြေဆီလွှာအစိုဓာတ်ကို ထိန်းသိမ်းပေးသည့်အပြင် မြေဆီလွှာအတွက် အော်ဂဲနစ်ပစ္စည်းများကိုလည်း ထောက်ပံ့ပေးသည်။ မြေဖုံးခြင်းကို စိုက်ပျိုးပြီး ၄ ပတ်မှ ၆ ပတ်တွင် ပြုလုပ်ပေးရမည်။ စီးပွားဖြစ် ဂျင်းစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရာတွင် ကောက်ရိုး၊ စပါးခွံနှင့် အခြားသောသစ်စိမ်းမြေဩဇာများကို တစ်ဧကလျှင် ၅ တန်နှုန်းသုံးကာ မြေဖုံးပေးသင့်သည်။ ထို့နောက် ဓာတ်မြေဩဇာကျွေးပြီးချိန်တိုင်း တစ်ဧကလျှင် ၂ တန်နှုန်းဖြင့် ထပ်ကာထပ်ကာ မြေဖုံးပေးရမည်။ မြေဖုံးရာတွင် မိမိအသုံးပြု သည့် ပစ္စည်းရရှိနိုင်မှုပေါ်မူတည်၍ အသုံးပြုမည့်ပမာဏကို ချိန်ဆအသုံးပြုနိုင်သည်။ မြေဖုံးရာတွင် အသုံးပြုသည့်ပစ္စည်းများသည် ပိုးမွှား များ၊ ရောဂါများ၊ ဓာတုပစ္စည်းများနှင့် ပေါင်းပင်များ ကင်းစင်နေရမည်။ ရေဝပ်သောမြေနှင့် ရွှံ့စေးပါဝင်မှုမြင့်မားသောမြေများတွင် မြေဖုံးခြင်း ကို ရှောင်ကြဉ်သင့်သည်။

(ဆ) ပေါင်းမြက်နှိမ်နင်းခြင်း

ဂျင်းပင်သည် ကနဦးကြီးထွားနှုန်းနှေးကွေးသောကြောင့် ပေါင်းပင်များ လျင်မြန်စွာကြီးထွားမှုကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ ပေါင်းမြက်နှိမ်နင်းရာတွင် လူလုပ်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ စက်ကိရိယာငယ်များ သုံး၍သော်လည်းကောင်း နှိမ်နင်းနိုင်သည်။

- ပေါင်းပင်ကြီးထွားမှုပေါ် မူတည်၍ ပေါင်းရှင်းခြင်းကို ၂ ကြိမ် မှ ၃ ကြိမ် ပြုလုပ်သင့်သည်။
- မြေဖုံးခြင်းသည် ပေါင်းပင်ကြီးထွားမှုကို ဟန့်တားပေးနိုင်သည့်အပြင် သီးနှံဖြစ်ထွန်းမှု၊ ကြီးထွားမှုနှင့် အထွက်နှုန်းတို့ကို တိုးစေ သည်။
- အနက်ရောင်ပလပ် စတစ်များဖုံးအုပ်ခြင်းသည်လည်း ပေါင်းပင်များကို နှိမ်နင်း ရာတွင် ထိရောက်မှုရှိသည်။
- စိုက်ပျိုးပြီး ၄၅ ရက် (၁ လခွဲ) အကြာတွင် ပထမအကြိမ်ပေါင်းရှင်းပြီး ဒုတိယအကြိမ်ပေါင်းရှင်းခြင်းကို စိုက်ပျိုး ပြီး ၁၂၀-၁၃၅ ရက် (၄ လ မှ ၄ လခွဲ) အကြာတွင် ပြုလုပ်ရမည်။
- ဓာတုပေါင်းသတ်ဆေးများ အသုံးပြု၍ နှိမ်နင်းနိုင်သော်လည်း လူ နှင့် မြေ၊ ရေ ပါတ်ဝန်းကျင်ကို ဆိုးကျိုးသက်ရောက်စေနိုင်သဖြင့် အထူးသတိပြုသင့်ပါသည်။
- အသုံးများသော ဓာတုပေါင်းသတ်ဆေးများမှာ အာထရာဇင်း (Atrazine)၊ ဂလိုင်းဖိုဆိပ် (Glyphosate) တို့ဖြစ်သည်။
- ပေါင်းသတ် ဆေးဖျန်းပြီးပါက မြေကြီးကို သစ်စိမ်းမြေဩဇာ (သို့) ကောက်ရိုးတို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားရမည်။

(ခ) သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် အရိပ်ရပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း

ဂျင်းကို သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်း (သို့) သစ်တောပင်နှင့် ရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် အရည်အသွေးနှင့် အထွက်နှုန်းကို တိုးစေသည့်အပြင် အရိပ်ရသီးနှံမှ အပိုဝင်ငွေကိုလည်းရရှိစေကာ၊ ဂျင်းမျိုးတက်နှုန်းထားကိုလည်း လျှော့ချနိုင်ပါသည်။ ဂျင်းစိုက်ခင်းတွင် ပဲစဉ်းငုံသီးညှပ်စိုက်ခြင်းသည် ဂျင်းပင်အတွက် အရိပ်ရစေရုံသာမက ပဲမျိုးနွယ်ဝင်ဖြစ်သောကြောင့် လိုအပ်သော နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ်ကိုပါ ရရှိစေနိုင်သည်။ အရိပ် ၃၀ % ရရှိ စေရန် ဂျင်း ၄ တန်းလျှင် ပဲစဉ်းငုံ ၁ တန်းဖြင့် သီးညှပ်စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ အခြားအရိပ်ရစေနိုင်သော ပြောင်း၊ သရက်၊ ထောပတ်၊ ငှက်ပျော၊ သင်္ဘော၊ အုန်း၊ ကော်ဖီ စသည့် နှစ်ရှည်ပင်များနှင့် သီးနှံပင်များကိုလည်း တွဲဖက်စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ တောင်တန်းဒေသများတွင် သစ်တောနှင့် ရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်းစနစ်သည် ဂျင်းအတွက် အထူးသင့်တော်ပြီးအရိပ်ရရှိစေသည့်အပြင် ရေရှည်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည်။ ထို့အပြင် ဂျင်းသည် မြေကြီးအတွင်းမှ အစာအာဟာရများကို အလွန်အကျွံစားသုံးသည့်အတွက် ဂျင်းတစ်မျိုး တည်းကို မြေကွက်တစ်ကွက်ပေါ်တွင် နှစ်စဉ်ဆက်တိုက် မစိုက်ပျိုးသင့်ပါ။ ထိုသို့ပြုလုပ်ပါက မြေဆီဩဇာခမ်းခြောက်ခြင်းများဖြစ်နိုင်ပြီး ဂျင်းတွင်ကျရောက်တတ်သောရောဂါများလည်း နှစ်စဉ် အလွယ်တကူကျရောက်နိုင်လာမည် ဖြစ်သည်။ အာလူး၊ ခရမ်းချဉ်၊ ငရုတ်၊ ခရမ်းနှင့် ဂေါ်ဖီထုပ် စသည့်သီးနှံများသည် ဘက်တီးရီးယားရောဂါ အလွန်ကူးစက်လွယ်သောကြောင့် ထိုသီးနှံများနှင့် သီးညှပ်မစိုက်ပျိုးသင့်ပါ။

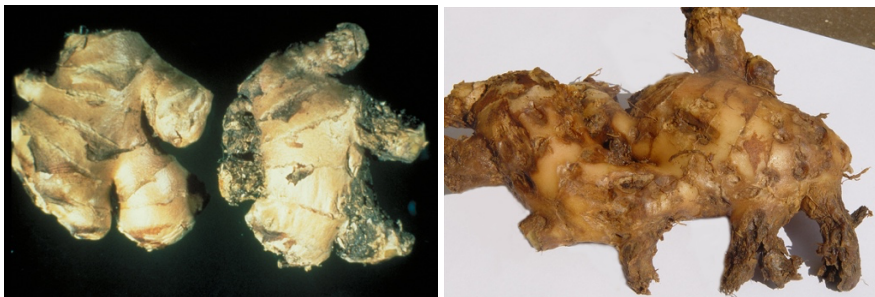
အခန်း (၄) - ဂျင်းတွင် ကျရောက်သောရောဂါများနှင့် ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ

ဂျင်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရာတွင် ပိုးမွှားကျရောက်မှု နည်းပါးပြီး ဘက်တီးရီးယား၊ မှိုနှင့် နီမတုတ် တို့ကြောင့် ဖြစ်ပွားသော ရောဂါကျရောက်မှု ပိုများပါသည်။ ထိုသို့ ကျရောက်တတ်သောရောဂါများမှာ နီမတုတ်မြစ်ဖုရောဂါ၊ ဘက်တီးရီးယားပင်ညှိုးရောဂါ/ ဥပုပ်ရောဂါ၊ နှင့် ဖျူဆေရီယမ်ပင်ညှိုးရောဂါ/ ဥပုပ်ရောဂါတို့ ဖြစ်သည်။ ဂျင်းတက်များဖွံ့ဖြိုးနေချိန်တွင် မိုးအလွန်အကျွံရွာခြင်း၊ ရေဝပ်ခြင်းများကြောင့်လည်း ဂျင်းဥပုပ် ရောဂါများ ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။

(က) ဂျင်းတွင်ကျရောက်သောရောဂါများ

နီမတုတ်မြစ်ဖုရောဂါ

နီမတုတ်မြစ်ဖုရောဂါကျရောက်ပါက ဘက်တီးရီးယား၊ မှိုနှင့် အခြားအဆွေးစားကပ်ပါးပိုးမွှားများဝင်ရောက်ရန် လွယ်ကူစေသောကြောင့် ဥတက်များ၏ အပင် ပေါက်နှုန်းကို သိသာစွာလျော့ကျစေသည်။

ပုံ (၁) နီမတုတ်ရောဂါဖြစ်ထားသော ဂျင်းတက်

ဘက်တီးရီးယား ပင်ညှိုးရောဂါ/ ဥပုပ်ရောဂါ

ရောဂါဖြစ်ပေါ်ပါက ရုတ်တရက်အပင်ညှိုးသွားပြီး အပင်အောက်ခြေမှစတင်ဝါကာ ခြောက်လာမည်။ ထို့နောက် အမြစ်နှင့် မိခင်မျိုးတက်များ အညှိုးရောင်ပြောင်း၍ပုပ်သွားပြီး ရောဂါစဖြစ်သောနေရာတစ်ဝိုက်တွင် ရေစိုနာအရစ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ အနံ့စူးရှခြင်း၊ ဆွဲနှုတ်ပါက အပင်အလွယ် တကူပါလာခြင်းများကို တွေ့ရမည်။ အပင်များ လျင်မြန်စွာခြောက်သွေ့သွားပြီး အရွက်များသည် အဝါရောင်မှ အညှိုးရောင် သို့ ၃ ရက်မှ ၄ ရက်အတွင်း ပြောင်းသွားမည်။

ပုံ (၂)ဘတ်တီးရီးယားပင်ညှိုးရောဂါ/ ဥပုပ်ရောဂါ

ဖျူဆေရီယမ်ပင်ညှိုးရောဂါ/ ဥပုပ်ရောဂါ

အပင်တွင် အစိမ်းရောင်အရွက်များရှိနေသော်လည်း အပင်ပု၍ဝါနေခြင်း၊ ရွက်ဖျားများခြောက်နေခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ပြီး အောက်ခြေတွင်ရှိသော အရွက်များ တဖြည်းဖြည်း အဝါရောင်ပြောင်းလာသည်ကို တွေ့ရမည်။

ပုံ(၃)ဖျူဆေရီယမ်ပင်ညှိုးရောဂါ/ဥပုပ်ရောဂါ

(ခ) ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ

ဂျင်းဥပုပ်ရောဂါများကို မည်သည့်ပိုးသတ်ဆေး၊ မှိုသတ်ဆေးနှင့်မှ မနှိမ်နင်းနိုင်ပါ။ ရောဂါကျေရောက်စေရန်သာ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည်။

- ဂျင်းဥပုပ်ရောဂါကို ကာကွယ်ရန်အတွက် ရောဂါကင်း၍ ကျန်းမာသော ဂျင်းမျိုးတက်များကိုသာ ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးခြင်းသည် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းဖြစ်သည်။

- ဂျင်းစိုက်မည့်မြေသည်လည်း ရောဂါကျရောက်ဖူးသောမြေ၊ ဂျင်းတစ်မျိုးတည်းကိုသာ အကြိမ်ကြိမ် စိုက်ပျိုးထားသောမြေ မဖြစ်ရပါ။
- ဘက်တီးရီးယားရောဂါ အလွန်ကူးစက်လွယ်သည့် အာလူး၊ ခရမ်းချဉ်၊ ငရုတ်၊ ခရမ်းနှင့် ဂေါ်ဖီထုပ်များနှင့် သီးညှပ်/ သီးထပ် မစိုက်ပျိုးသင့်ပါ။
- စိုက်ပျိုးပြီးချိန်တွင် ပေါင်းရှင်းခြင်း၊ ရေဝပ်ရေအောင်းခြင်းများမရှိစေရန် ရေနုတ်မြောင်းများကိုလည်း စနစ် တကျဖော်ထားရမည်။ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် မှိုသတ်ဆေးများသည် ရောဂါကျရောက်မှုကို မနှိမ်နင်းနိုင်သောကြောင့် ရောဂါကျရောက်ချိန်တွင် အလွန်အကျွံ သုံးစွဲခြင်းနှင့် ရောဂါမကျရောက်ခင် ကြိုတင်သုံးစွဲခြင်းများကို မပြုလုပ်သင့်ပါ။
- ထရိုင်ကိုဒီးမား၊ တမာပိုးသတ်ဆေး တို့ကိုအသုံးပြုကာ လူ၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် စိုက်ပျိုးမြေကို အန္တရာယ်မဖြစ်စေဘဲ ရောဂါဖြစ်ပွားမှု ကို လျော့ချနိုင်သော ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ထရိုင်ကိုဒီးမားမှီဖြင့် ဂျင်းဥပုပ်ရောဂါကို ကာကွယ်ခြင်း

- ထရိုင်ကိုဒီးမားမှီ မျိုးမှုန့်နှင့် ဖွဲနုကို (၁:၄) အချိုးဖြင့် သမအောင်ရောနယ်ပြီး အသုံးပြုရမည်။
- ဂျင်းဥပုပ်ရောဂါဖြစ်ပွား ခြင်းကိုကာကွယ်ရန် တစ်ဧကလျှင် ထရိုင်ကိုဒီးမား ၅ ပိဿာခန့်နှင့် ဖွဲနု ၂၀ ပိဿာခန့်ကို မစိုက်ပျိုးမီ ၃ ပတ်အလိုတွင် မြေခံအဖြစ်ထည့်သုံးနိုင်သလို စိုက်မြောင်းများတွင်လည်းထည့်၍ အသုံးပြုနိုင်သည်။

တမာဆီဖြင့် ပိုးမွှားကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း

- တမာပိုးသတ်ဆေးဖျန်းမည်ဆိုပါက ပြင်းအားနည်းသောအဆီများကို မနက်အစော (သို့) ညနေခင်းအချိန်တို့တွင်သာ ဖျန်းသင့် သည်။
- အင်းဆက်ပိုးမွှားများ၏ဥများသည် အရွက်အောက်မျက်နှာပြင်များတွင် ရှိတတ်သည့်အတွက် ဆေးဖျန်းရာတွင် အရွက်မျက်နှာပြင်အောက်ပိုင်း ကို အဓိကထား ဖျန်းပက်ပေးရမည်။
- ရာသီဥတုပြင်းလျှင် ဆေးဖျန်းကြိမ်ရေကို တိုးသင့်သည်။ မိုးတွင်းတွင် နေ့စဉ်ဖျန်းပြီး ဆောင်းတွင်းတွင် (၁၀)ရက် လျှင် (၁) ကြိမ် ဖျန်းပေးသင့်သည်။ ဆေးဖျန်းစက်ဖြင့်ဖျန်းပါက ရေပမာဏကို တစ်ဝက်သာသုံးရမည်။
- တစ်ဧကလျှင် တမာဆီကို ရေဖြင့် ဖျော်စပ်ကာ (၆၀) လီတာ အထိဖျန်းနိုင်သည်။ အသုံးပြုရမည့်ပမာဏကို ပိုးမွှားကျရောက်မှုပေါ် မူတည်၍ ပြောင်းလဲဖျော်စပ် အသုံးပြုနိုင် သည်။

အီးအမ်-၅ ဖျော်ရည်အသုံးပြု၍ ဖျက်ပိုးများနှင့် အပင်ရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း

- ဖျက်ပိုးများနှင့် အပင်ရောဂါများကို ကာကွယ်ရန်အပင်သက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် အီးအမ်-၅ ဖျော်ရည် ကို ၇ ရက် မှ ၁၀ ရက်ခြား စီ ပက်ဖျန်းပေးရမည်။

အီးအမ်-၅ ဖျော်စပ်ပုံ အဆင့်ဆင့်

လိုအပ်သော ပါဝင်ပစ္စည်းများ

- ၁။ အီးအမ်အပြင်း (၁) ဆ
- ၂။ ကြံသကာရည် (သို့) တင်လဲရည် (၁) ဆ
- ၃။ ရှာလကာရည် (၁) ဆ

၄။ မီးဖြတ်အရက် (၁) ဆ

၅။ ရေသန့် (၆)ဆ

ဖျော်စပ်ပုံ အဆင့်ဆင့်

- ပါဝင်ပစ္စည်းများကို သမအောင်ရောနှောပါ။
- သမအောင်ရောနှောပြီးပါက အလုံပိတ်ဘူးထဲသို့ထည့်ပြီး အေးမြခြောက်သွေ့သောနေရာတွင် ထားပါ။
- ၁၀ ရက်မှ ၁၄ ရက်အကြာတွင် စတင်အသုံးပြုနိုင်သည်။
- ဖျော်စပ်ပြီး ရက် ၉၀ အတွင်းတွင်သာ အာနိသင်အရှိဆုံးဖြစ်သည်။

အသုံးပြုရန် အညွှန်း

- အပင်ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်ရန်အတွက် အီးအမ်-၅ ဖျော်ရည် ၁ ဆကို ရေသန့် ၅၀၀-၁၀၀၀ ဆအထိ ရောစပ်အသုံးပြုနိုင်သည်။
- အပင်သက်တမ်း အစောပိုင်းကာလတွင် ရောဂါနှင့် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကို နှိမ်နင်းရန် အီးအမ်ဖျော်ရည် ၁ ဆကို ရေသန့် ၁၀၀ ဆနှင့် ရောစပ်အသုံးပြုနိုင်သည်။
- အာနိသင်ပိုကောင်းစေရန် ဖျော်ရည်ကို ကြက်သွန်ဖြူ၊ ငရုတ်သီး၊ တမာရွက်နှင့် သစ်ရွက်စိမ်းများနှင့် ရောစိမ်ကာ အသုံးပြုနိုင်သည်။

အပိုင်း (၅) - ဂျင်းရိတ်သိမ်းချိန်လွန်စီမံခန့်ခွဲခြင်းနည်းလမ်းများ

(က) ရိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်လုပ်ငန်းစဉ်များ

ဂျင်းစိုက်ပျိုးပြီး (၄) လအကြာတွင် မိခင်မျိုးတက်များကို ပထမအကြိမ်တူးဖော်နိုင်သည်။ မိခင်မျိုးတက်တူးဖော်ချိန် တွင် အများအားဖြင့် ဂျင်းဈေးနှုန်းမှာမြင့်မားလေ့ရှိသည်။ မိခင်ဂျင်းတက်တူးဖော်သည့်အခါ သားတက်များကို ထိခိုက်မှုမရှိစေရန် သတိပြုရမည်။ မိခင်ဂျင်းတက် တူးဖော်ပြီးနောက် သားတက်များကောင်းစွာ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးစေရန် မြေဆွခြင်းကို ပြုလုပ်ပေးရမည်။ ထို့နောက် မြေဩဇာကျွေးပေးပြီး ပေါင်းရှင်းခြင်းကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ဒုတိယအကြိမ်တူးဖော်ခြင်းကို စိုက်ပျိုးပြီး (၈) လ မှ (၁၀) လ အကြာတွင် ပြုလုပ်နိုင်သည်။ တူးဖော်ချိန်သည် ဈေးကွက်ဝယ်လိုအားနှင့် အသုံးပြုမည့် ရည်ရွယ်ချက်ပေါ်မူတည်၍ ကွဲပြားမှုရှိပါသည်။

- ဂျင်းတက်အတိုင်းရောင်းမည်ဆိုပါက စိုက်ပြီး ၁၈၀ ရက်အကြာ အပြည့်အဝမရင့်မှည့်မီ အမျှင်ဓာတ်နှင့် အနံ့အရသာပါဝင်မှု ပမာဏနည်းသောအချိန်တွင် တူးဖော်သင့်သည်။
- ဂျင်းခြောက် (သို့) ဆီထုတ်၍ရောင်းမည်ဆိုပါက စိုက်ပျိုးပြီး ရက်ပေါင်း ၂၁၀ မှ ၂၄၀ ရက်အကြာ အပြည့်အဝရင့်မှည့်သွားချိန်မှသာ တူးဖော်ရမည်။ အချိန်မီ မတူးဖော်နိုင်ပါက ဂျင်းအရည်အသွေးကို ထိခိုက်စေသည့်အပြင် အမျှင်ဓာတ်ပါဝင်မှုများလာစေသည်။ သို့လျှောင့်ရာတွင်လည်း ကြာရှည်မခံ တော့ဘဲ အညှောင့်များထွက်လာနိုင်သည်။
- အများအားဖြင့် ဂျင်းကို အရွက်များအားလုံးဝါပြီး လုံးဝခြောက်သွေ့သွားသည့်အချိန်တွင် ရိတ်သိမ်း တူးဖော်လေ့ရှိသည်။ ဈေးကွက်ဈေးနှုန်း ပေါ်မူတည်၍လည်း မရိတ်သိမ်းဘဲ ကွင်းထဲတွင် (၃) လ မှ (၄) လ အထိထားကြသည်။
- မတူးဖော်မီ တစ်လအလိုတွင် ရေဖြတ်ပေးရန်လိုသည်။ လက်ဖြင့်ဂျင်းတူးဖော်ရာတွင် မြေကြီးပတ်ပတ်လည်ကို မြေတူးခက်ရင်း၊ ပေါက်တူးတို့ဖြင့် ဦးစွာဖွပြီးမှ ဂျင်းတက်များကို ထိခိုက်မှုမရှိစေဘဲ တူးဖော်ရမည်။

- ရိတ်သိမ်းစက်များသုံး၍လည်း တူးဖော်ရိတ်သိမ်းနိုင်သည်။
- တူးဖော်ပြီးသော ဂျင်းတက်များကို မြေဆီလွှာ၊ အခြားသော အညစ်အကြေးများနှင့် ရောနှောမှုမရှိအောင် သတိထားရမည်။
- စိုစွတ်သောအခြေအနေတွင် တူးဖော်ရသည့်အခါ ဂျင်းတက်များကို အခြောက်ခံရန်အတွက် အမိုးအကာအောက်သို့ ချက်ချင်း ပို့ဆောင်ရမည်။
- ဂျင်းတက်များကို ရောဂါ ပိုးမွှားများမဝင်ရောက်စေရန် တူးဖော်ရာတွင် သုံးမည့်ကိရိယာများကို သန့်ရှင်းနေအောင် ဂရုပြုရမည်။
- ဂျင်းပင်များတူးဖော်ပြီးပါက ဂျင်းတက်များမှ အမြစ်များကို ဓားထက်ထက်ဖြင့် ဖြတ်ထုတ်ရမည်။ ထို့နောက် ဂျင်းတက်နှင့် ပင်စည်ဆုံသည့် နေရာအပေါ်မှ လက်မဝက်ခန့်ဖြတ်၍ အရွက်များကို ဖယ်ရှားရမည်။
- ဂျင်းတက်များကို အခြောက်မြန်စေရန် ပင်စည်ကို ရှည်ရှည်ချန်ထားပေးရမည်။ အမြစ်နှင့် ပင်စည်များကို ဖြတ်တောက်ရာတွင် ဂျင်းတက်များကို ထိခိုက်မှုမရှိစေရန် အထူးသတိထားရမည်။
- ဂျင်းတက်များမှ မြေကြီး အမှုန်အမွှားများကို ဆေးကြောရန်အတွက် ရေပိုက်တွင် ပါဝါနော်ဇယ်တပ်ကာ အသုံးပြုနိုင်သည်။ ဂျင်းတက်များကို သန့်ရှင်း၍ အညစ် အကြေးကင်းစင်သောရေဖြင့်သာ ဆေးကြောရမည်။
- ဂျင်းတက်များကို ဖြတ်တောက်ဆေးကြောပြီးပါက တစ်နာရီ (သို့) တစ်နာရီထက်ပို၍ အခြောက်ခံထားရမည်။
- ဆေးကြောအခြောက်ခံပြီးသားဂျင်းတက်များကို ပြင်ပအညစ်အကြေးများ မဝင်ရောက်စေရန် သန့်ရှင်းခြောက်သွေ့သောနေရာ တွင် သိုလှောင်သိမ်းဆည်းရမည်။
- သိုလှောင်မည် ဆိုပါက အပူချိန် ၂၂-၂၆ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်၊ စိုထိုင်းဆ ၇၀-၇၅ ရာခိုင်နှုန်းတွင် ၁၄ ရက်ခန့် လေဖြင့်အခြောက်ခံပြီးမှ သိုလှောင်ရမည်။

ပုံ (၄) - ဂျင်းတက်များတူးဖော်ခြင်း.

ပုံ (၅) ပင်စည်လက်မဝက်ခန့်ချန်၍ ဖြတ်ထားပုံ

(ခ) လယ်ယာမှတ်တမ်းထားရှိခြင်း

တောင်သူများသည် မိမိတို့၏ လယ်ယာမှတ်တမ်းများ စံနစ်တကျ ထားရှိကာ၊ သေချာစွာသိမ်းဆည်းသင့်သည်။ လယ်ယာမှတ်တမ်းများ ထားရှိရာတွင် အနည်းဆုံး (၃) နှစ်အတွင်း စိုက်ပျိုးထားသောသီးနှံစိုက်ပျိုးမှုမှတ်တမ်းများကို သိမ်းဆည်းထားရမည်။ လယ်ယာမှတ်တမ်းတွင် စိုက်ပျိုးချိန်မှ တူးဖော်ရိတ်သိမ်း၊ ရောင်းချချိန်အထိပြုလုပ်ရသော လုပ်ဆောင်ချက်များ (မျိုး၊ မြေဩဇာ၊ ပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်သည့်ဆေးဝါးများ သုံးစွဲမှုမှတ်တမ်း၊ ရေသွင်းခြင်းမှတ်တမ်း၊ စသည်...)၊ သွင်းအားစုကုန်ကျစရိတ်၊ လုပ်အားခစရိတ်၊ ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်စရိတ်များ ပါဝင်သော ဝင်ငွေထွက်ငွေစာရင်းများနှင့် အရှုံးအမြတ်တွက်ချက်မှုများကိုပါ ထည့်သွင်းမှတ်သားထားရမည်။ လယ်ယာမှတ်တမ်းများကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့် တောင်သူများသည် ယခင်နှစ်များ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ပြန်လည်စစ်ဆေးနိုင်ရုံသာမက ၊ နောက်ရာသီများအတွက် လုပ်ဆောင်ရမည့် လိုအပ်ချက်များကို ခန့်မှန်းသိရှိနိုင်မည်။ ထို့အပြင် ပင်ငွေနှင့် အသုံးစရိတ်တို့ကိုလည်း

သိရှိတွက်ချက်နိုင်ပြီး မိမိလယ်ယာလုပ်ငန်း၏ အားသာချက်များနှင့် အားနည်းချက်များကို သိနိုင်မည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် မိမိတို့၏ လယ်ယာစီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များလည်း ပိုမိုတိုးတက်လာမည်။ သို့မှသာ တောင်သူများမှာ မိမိတို့ ၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို ယခင်ကထက်ပို၍ စနစ်တကျကိုင်တွယ်နိုင်မည်။

(ဂ) ထုတ်ကုန်တန်ဖိုးနှင့် ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်မှု

ထုတ်ကုန်တန်ဖိုးကိုသတ်မှတ်ရန်အတွက် ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်ကို သိရှိရန်လိုအပ်သည်။ ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်ကို တွက်ချက်ခြင်း သည် မိမိထုတ်ကုန်၏ ရောင်းဈေးကိုသတ်မှတ်ရာတွင် အထောက်အကူတစ်ခုဖြစ်သည်။ ထုတ်ကုန်တန်ဖိုးမှာ မိမိရောင်းချလိုသောပုံစံပေါ် မူတည်၍လည်း ကွဲပြားနိုင်သည်။ သို့သော် ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးကိုလည်း သတိပြုသင့်သည်။ ဂျင်းဈေးသည် ရောင်းချမှုပုံစံနှင့် ရောင်းချ သည့်အချိန်ပေါ်မူတည်၍လည်း ကွာခြားနိုင်သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် မိခင်ဂျင်းတက်တူးဖော်ချိန်တွင် ဈေးကွက်တွင်းပစ္စည်းပြတ်ချိန် ဖြစ်တတ်သဖြင့် ဈေးကောင်းရလေ့ရှိသည်။

ရောင်းချရာတွင် မိမိဦးတည်သည့် ဈေးကွက်ပေါ်မူတည်၍ ရောင်းချသည့်ပုံစံ၊ အရည်အသွေးကွာခြားနိုင်သည်။ ရောင်းချမည့်ဈေးကွက်၏ အရည်အသွေးလိုအပ်ချက်များကို သိရှိရန်လိုအပ်သည်။ ဈေးကွက်၊ ဈေးနှုန်းတို့ပေါ်မူတည်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း ရောင်းချ နိုင်သကဲ့သို့ တောင်သူများစုပေါင်း၍လည်း ရောင်းချနိုင်သည်။ တောင်သူများစုပေါင်း၍ရောင်းချရာတွင် တစ်နေရာထဲမှ ပမာဏများစွာရနိုင်သည့်အတွက် ဝယ်ယူသူ ကုန်သည်၊ပွဲစားများအနေဖြင့်လည်း အချိန်နှင့် သွားလာစရိတ်များ၊ ချိန်တွယ်ခများ စသည်တို့ကို လျော့ချနိုင်မည်။ ထို့ကြောင့် တောင်သူများသည်လည်း မိမိတို့၏ဂျင်းများကို ဈေးကောင်းဖြင့်ရောင်းချနိုင်မည်။ စုပေါင်းရောင်းချခြင်းသည် ဂျင်းတောင်သူများ၏ ထုတ်ကုန် များအပေါ် ဈေးခေါ်နိုင်စွမ်းကို မြှင့်တက်စေမည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

ဂျင်းတောင်သူများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ ထုတ်ကုန်များကို ဈေးကွက်များအတွင်းသို့ ရောင်းချရာတွင် ပွဲစားများမှ ရောင်းချနိုင်သကဲ့သို့ ကိုယ်တိုင်လည်း ရောင်းချနိုင်သည်။ ဂျင်း အခြေခံ စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းများ၊ စက်ရုံများသို့လည်း ချိတ်ဆက်ရောင်းချနိုင်သည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့နေသော ကုန်သည်ကြီးများသို့လည်း တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်ရောင်းချနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ရောင်းချနိုင်ရန်အတွက် မိမိထုတ်ကုန်ကို ရောင်းချလိုသည့် ဈေးကွက်လိုအပ်ချက် နှင့် ကိုက်ညီသော အရည်အသွေးများရှိအောင် ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် လက်လီ/လက္ကား ဈေးကွက်သတင်းအချက် အလက်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် သိရှိရန်လိုအပ်သည်။ ထိုမှသာ ရောင်းဝယ်ရာတွင် ရောင်းသူဝယ်သူ ဈေးညှိနှိုင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်းများပြုလုပ်နိုင်ပြီး ဈေးကောင်းရရှိနိုင်သော ဈေးကွက်များ အကြောင်းကိုသိရှိကာ ချိတ်ဆက်ရောင်းချနိုင်မည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဂျင်းများကို မိရိုးဖလာပုံစံအတိုင်း ရောင်းချခြင်းထက် သန့်စင်ခြင်း၊ အမျိုးအစားခွဲခြင်း၊ ထုတ်ပိုးခြင်းများပြုလုပ်၍ ရောင်းချပါက ထုတ်ကုန်တန်ဖိုးမြင့်တက်သွားပြီး ဈေးပိုမို ရနိုင်မည်။